

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Povećanje transparentnosti javnih preduzeća i javnih ustanova

Analiza stanja i preporuke za JKP Dunav Veliko Gradište

Transparentnost Srbija

Jul 2021

Ova publikacija je omogućena podrškom Projekta za odgovornu vlast USAID GAI. Stavovi i izneta mišljenja pripadaju isključivo organizaciji Transparentnost Srbija.

O projektu i analizi

Analiza stanja i preporuke rezultat su rada u okviru projekta “Technical Assistance for Increasing Transparency of Local Public Enterprises (LPE) and other Local Public Institutions (LPI)” koji Transparentnost Srbija realizuje kao deo podrške koji GAI projekat USAID-a pruža lokalnim samoupravama u Srbiji na povećanju transparentnosti i odgovornosti.

Projekat predviđa saradnju sa četiri jedinice lokalne samouprave kako bi se podigao nivo transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i javnim ustanovama čiji su osnivač. Na osnovu analize postojećeg stanja na sajtovima JLS i njihovih JP (kao i JU), predviđeno je da TS izradi analize sa preporukama. Analize će bit inamenjene jedinicama lokalnih samouprava i pojedinačnim JP, uključenim u projekat, dok će javne ustanove biti obuhvaćene zajedničkim preporukama u okviru preporuka za JLS.

U slučaju JLS, preporuke se zasnivaju na standardima koje preporučuje TS u okviru istraživanja i rangiranja “Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI”, uz usklađivanje sa preporučenim (ili već predviđenim) merama i aktivnostima iz lokalnih antikorupcijskih planova.

Za JP, preporuke se zasnivaju na obavezama već predviđenim Zakonom o javnim preduzećima, standardima iz “Indeksa transparentnosti lokalne samouprave – LTI”, (višim) standardima iz istraživanja transparentnosti javnih preduzeća “PETRA”.

Analiza početnog stanja

Normativni okvir – Zakon o javnim preduzećima

Aktuelni **Zakon o javnim preduzećima**, u članu 71, („Javnost u radu“) propisuje da je javno preduzeće dužno da na svojoj internet stranici objavi:

- radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;
- organizacionu strukturu;
- godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;
- tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;
- godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;
- druge informacije od značaja za javnost.

Prema Zakonu, „javno preduzeće donosi dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja“. „Za svaku kalendarsku godinu javno preduzeće dužno je da donese godišnji program poslovanja i dostavi ga Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“. „Javna preduzeća koja se finansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, godišnji program poslovanja dostavljaju najkasnije u roku od 15 dana od dana usvajanja akta o budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave“.

3

Zakon propisuje i da je javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave dužno da nadležnom organu jedinice lokalne samouprave dostavlja tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja u roku od 30 dana od dana isteka tromesečja.

Takođe, „javno preduzeće mora imati izvršenu reviziju finansijskih izveštaja od strane ovlašćenog revizora“ i „finansijski izveštaj sa izveštajem ovlašćenog revizora javno preduzeće dostavlja Vladi, nadležnom organu autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, radi informisanja“.

Lokalni antikorupcijski plan

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama, a iz domena mera za čije je sprovođenje neophodno angažovanje JP odnosno JKP, Model LAP-a predviđa sledeće mere:

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše.

4.2.6: Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština.

Indeks transparentnosti lokalne samouprave - LTI

Istraživanje LTI obuhvata 18 indikatora povezanih sa javnim preduzećima i javnim ustanovama. Indikatori koji analiziraju stanje na sajtovima javnih preduzeća, odnosno indikatori na čije ispunjavanje svojim delovanjem direktno mogu da utiču JP su sledeći:

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

Ovaj indikator podrazumeva da javno preduzeće koje se posmatra kao uzorak ima funkcionalan internet sajt.

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

Ovaj indikator ocenjuje se na osnovu uzorka - jednog JP. Sistematizacija JP se traži na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili na sajtu JP.

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP aktuelnog godišnjeg plana ili objavljivanje tog dokumenta na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupan preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

Ovaj indikator podrazumeva objavljivanje na sajtu JP kvartalnih izveštaja za prethodni period, ili objavljivanje tih dokumenata na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP ili nekoj drugoj stranici gde će biti lako dostupni preko direktnog linka ili funkcionalne pretrage sajta.

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

Da bi indikator bio ocenjen pozitivno potrebno je da budu dostupni cenovnici i posmatranog JP i posmatrane JU (ukoliko postoji cenovnik). Priznaju se sve kombinacije - objavljivanje oba cenovnika na sajtu JLS, oba na sajtovima JP i JU, ili jedan na sajtu JLS; a drugi na sajtu JP ili JU.

Postoje i indikatori na čije ispunjavanje JP mogu da utiču indirektno, na primer kroz dostavljanje odgovarajućih podataka i informacija JLS ili kroz postojanje odgovarajućih podataka na sajtu JP, koje će JLS preuzeti ili redovno preuzimati:

Indikator br. 55: Da li na sajtu JLS postoji poseban segment posvećen javnim preduzećima sa podacima o JP? Ovaj indikator podrazumeva postojanje stranice na kojoj će biti predstavljanja sva JP čiji je osnivač JLS, sa osnovnim podacima o njima. Ta stranica može da se nalazi u okviru menija, na stranici "lokalna samouprava". Pozitivno se boduje i samo postojanje stranice sa spiskom, ali TS preporučuje da to bude stranica na

kojoj će se naći **svi relevantni podaci o JP**, čime bi se ispunili kao pozitivni i brojni drugi indikatori iz oblasti "Javna preduzeća i javne ustanove (55-72). To znači objavljivanje, pored naziva, adrese, veb sajta, e-mail adrese, telefonskih kontakata, imena direktora i članova NO, takođe i njihovih **profesionalnih biografija**, podataka o postupku izbora direktora i članova NO, **akta o sistematizaciji i broju zaposlenih u JP, cenovnika, planova rada, godišnjih finansijskih izveštaja, kvartalnih izveštaja** ili linkova ka ažurnim stranicama na sajtovima JP gde se svi ovi podaci nalaze.

Indikator br 64: Da li su na sajtu (JLS ili JP) objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

Dokumenti se mogu objaviti na stranici posvećenoj JP i/ili na stranici posvećenoj Komisiji za izbor direktora JP. Kao pozitivno boduje se i ukoliko su dokumenti objavljeni na sajtu JP. Za pozitivnu ocenu ovog indikatora potrebno je da budu objavljene prijave, rang liste, **odluka o izboru sa obrazloženjem**.

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

Ovaj podatak može se objaviti na posebnoj stranici (sajta JLS) gde će biti podaci o broju zaposlenih u JLS, u upravi, JP, JU, ili na stranici posvećenoj javnim preduzećima ili u informatoru o radu. Kao pozitivno se boduje i kada je broj zaposlenih u JP - pojedinačnim JP, a ne zbirno - dostupan u budžetu, ali TS preporučuje da se podaci o broju zaposlenih izdvoje kao posebna kategorija.

5

Indeks transparentnosti javni preduzeća - PETRA

Istraživanje obuhvata 30 indikatora podeljenih u četiri oblasti. Za potrebe ova analize izdvojeni su indikatori koji izlaze van okvira već predviđenih obavezama iz Zakona o javnim preduzećima ili preporukama zasnovanim na Indeksu transparentnosti lokalne samouprave:

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?
2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?
3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?
4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?
5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?
6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?
7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?

8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?
9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?
10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?
11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?
12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?
13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)
15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?
16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?
17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?
18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?
19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?
20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

6

Aktuelo stanje – JKP Dunav Veliko Gradište

Za potrebe analize stanja posmatran je sajt preduzeća: <https://jkpdunav.com/>
Prvobitna analiza urađena je pre kontakta (radnog video sastanka) sa predstavnicima JLS.

Prvobitnom opštom analizom ustanovljeno je: Poslednji objavljeni program rada je izmenjeni za 2019. godinu. Ostalih traženih dokumenata, niti dokumenata propisanih ZoJP nema na sajtu. Naknandnom analizom utvrđeno je da na sajtu, pored pronađene izmene programa rada za 2019. godinu, postoji još nekoliko dokumenata. Struktura sajta je, međutim, takva da se do dokumenata dolazi veoma teško. Naime, postoji rubrika „O nama“ u osnovnom horizontalnom meniju i u njoj su ponuđene stranice „Opšta akta“ (akti koji uređuju delatnosti kojim se JKP bavi, cenovnici) i „Komercijala, knjigovodstvo i opšti poslovi“ (samo se navode nadležnosti ovog sektora). Na stranici „Opšta akta“, ispod pomenutih odluka o komunalnim delatnostima i cenovnika, nalaze se tri dokumenta sa datumom postavljanja 27.11.2019: „Izmena posebnog programa o

korišćenju sredstava iz budžeta opštine Veliko Gradište“, „Izmena programa poslovanja JKP „DUNAV“ Veliko Gradište za 2019. god“ i „Odluka o izmeni Odluke od 31. 5. 2019. o raspodeli dobiti po finansijskom izveštaju za 2018. god“.

Na samom dnu stranice je naslov „Opšta akta“, koji, međutim, ne vodi na stranici „Opšta akta“ (na kojoj se nalazi“, već ka novoj stranici na kojoj su godišnji izveštaj o poslovanju za 2020. (porešno naslovljen „za 2021“), izmena programa poslovanja za 2021 (nije nađen program poslovanja za 2021), kvartalni izveštaji (poslednji za prvo tromesečje 2021), struktura zaposlenih (sa podatkom o broju sistematizovanih mesta i broju zaposlenih), dopuna statuta (ali ne i ceo statut), akt o sistematizaciji (i dopuna akta). Svi dokumenti su postavljeni zajedno, hronološki.

1. Stanje u vezi sa obavezama iz Zakona o javnim preduzećima

- 1.1 radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora;

Nisu nađene na sajtu.

- 1.2 organizaciona struktura;

Nije nađena na sajtu.

- 1.3 godišnji, odnosno trogodišnji program poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, odnosno izvod iz tog programa ako javno preduzeće ima konkurenciju na tržištu;

Program poslovanja za 2021. nije nađen, nađena je jedna izmena, kao i program poslovanja za 2020. godinu. Na sajtu opštine Veliko Gradište mogu se naći programi poslovanja iz perioda 2015-2017.

- 1.4 tromesečne izveštaje o realizaciji godišnjeg, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja;

Nađeni na sajtu.

- 1.5 godišnji finansijski izveštaj sa mišljenjem ovlašćenog revizora;

Za 2020. godinu u sastavu godišnjeg (narativnog) izveštaja, nađen za 2019. godinu samostalno.

2. Veza JP sa obavezama JLS na ispunjavanju mera predviđenih Lokalnim antikorupcijskim planom

Opština Veliko Gradište usvojila je Lokalni antikorupcijski plan u neodgovarajućoj formi, pa je za pojedine napomene nejasno na šta se odnose. U toku je rad na reviziji/izradi

novog Lokalnog antikorupcijskog plana u skladu sa Modelom LAP-a koji je izradila Agencija za sprečavanje korupcije (tada Agencija za borbu protiv korupcije).

Mere koje su usvojene, ili koje bi trebalo usvojiti, ne postavljaju direktne obaveze pred JP, ali se, u zavisnosti od organizacije toka informacija, može desiti da JP bude uključeno u realizaciju pojedinih mera kroz dostavljanje odgovarajućih informacija ili kroz obavezu redovnog postavljanja informacija na svom sajtu, kako bi JLS mogla da ih preuzme.

Iz oblasti transparentnosti u vezi sa javnim preduzećima i ustanovama prvobitnim LAP-om je, u skladu sa Modelom LAP-a, bila predviđena sledeća mera za čiju realizaciju je potrebno angažovanje JP, odnosno koordinacija između JLS i JP (dostavljanje potrebnih dokumenata i podataka i sl):

4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše.

Prvobitni LAP nije predviđao meru **4.2.6** iz Modela: Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština. Ova mera je predviđena radnom verzijom nacрта LAP-a na čijoj izradi se radi.

Mera 4.2.1 Obezbediti potpunu dostupnost informacija o svim organima javne vlasti koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše

8

Indikator ispunjenosti: Na internet prezentaciji Opštine objavljen registar svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje Opština osniva i delom ili u potpunosti finansira ili kontroliše, a koja sadrži informacije o osnivanju, finansiranju, utrošku sredstava, organima upravljanja, rezultatima poslovanja i poslovnim planovima; Uspostavljena obaveza redovnog ažuriranja registra.

Stanje realizacije: Na internet stranici Opštine nisu objavljene sve informacije predviđene merom, odnosno nisu ažurirane. Registar nije formiran. Na sajtu postoje osnovni podaci o preduzeću i ustanovama sa linkovima ka njima, za JKP postoje dokumenti i izveštaji koji nisu ažurni.

Mera 4.2.6 Uvesti obavezu objavljivanja dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama svih javnih službi, javnih preduzeća i drugih organizacija koje osniva Opština. (Odgovorni subjekt : Skupština opštine)

Indikator ispunjenosti: Usvojen interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva Opština

Stanje realizacije: Interni akt kojim se reguliše objavljivanje svih dokumenata koji se odnose na upravljanje finansijama javnih preduzeća, ustanova, organa i organizacija koje osniva Opština, nije donet. Predviđen je radnom verzijom Nacrta LAP-a.

3. Stanje u vezi sa LTI indikatorima povezanim sa stanjem u JP

Indikator br. 57: Da li posmatrano JP ima svoj sajt?

POZITIVNO

Indikator br 61: Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP?

POZITIVNO – postoji stranica “O nama” – “Opšta akta” sa koje je ponovo potrebno otići na stranicu “Opšta akta”, na kojoj se na 4. “tabu” nalazi Pravilnik o sistematizaciji.

Indikator br 64: Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP?

NEGATIVNO – na sajtu nisu objavljeni dokumenti iz procedure izbora (npr. rešenje sa obrazloženjem), a ne postoji ni stranica posvećena menadžmentu na kojoj bi bili predstavljeni direktor i članovi NO

Indikator br. 66: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP?

NEGATIVNO – reč je o obavezi u skladu sa ZoJP i već je konstatovano u okviru tog poglavlja da ovaj dokument (za 2021. godinu) nije objavljen.

Indikator br. 67: Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni izveštaji o radu JP?

POZITIVNO – reč je o obavezi u skladu sa ZoJP i već je konstatovano u okviru tog poglavlja da su dokumenti objavljeni ali su teško dostupni zbog strukture sajta, odnosno stranice na kojoj se dokumenti nalaze.

Indikator br 71: Da li su podaci o broju zaposlenih u javnim preduzećima objavljeni na sajtu JLS?

NEGATIVNO – na sajtu JP je nađen podatak o broju zaposlenih. Podatak se ne može naći na sajtu JLS.

Indikator br. 72: Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu, na sajtu opštine ili JP/JU?

POZITIVNO – cenovnici su objavljeni na sajtu JP na stranici “O nama” – “Opšta akta”.

4. Stanje u vezi sa indikatorima PETRA

1. Da li je na sajtu dostupan dokument koji jasno opisuje nadležnost (delatnost) preduzeća?

DELIMIČNO POZITIVNO – Nije nađen statut, nađene su odluke o delatnostima.

2. Da li je na sajtu dostupna jasna strategija preduzeća koja opisuje njegov cilj poslovanja/osnivanja i načine ostvarivanja strategije?

NEGATIVNO - Nije objavljen (dugoročni i/ili srednjoročni) plan poslovne strategije.

3. Da li su javno dostupni zapisnici sa sednica upravnih nadzornih i revizorskih tela preduzeća u proteklih 12 meseci?

NEGATIVNO – nisu objavljeni zapisnici, niti bilo kakve informacije o sednicama, ako ni bilo kakve informacije o nadzornom odboru.

4. Da li je na sajtu objavljen popis imovine (ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine - nekretnine, vozila i sl) preduzeća?

NEGATIVNO – nisu objavljeni ni popis, niti izvodi iz popisa ili informacija o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine JP.

5. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za prethodnih 3-5 godina?

POZITIVNO – Objavljen za 2019. samostalno, a za 2020. godinu u sastavu godišnjeg (narrativnog) izveštaja, što je konstatovano u poglavlju o ispunjavanju obaveza u skladu sa ZoJP.

6. Da li su na sajtu objavljeni podaci o dugovima i kreditima preduzeća?

POZITIVNO – U okviru kvartalnih izveštaja navodi se da se ne planira zaduživanje

10

7. Da li su na sajtu objavljeni podaci o novčanim potraživanjima preduzeća?

DELIMIČNO POZITIVNO – U okviru godišnjih izveštaja vide se potraživanja, prikazan aknjigovodstveno.

8. Da li je na sajtu objavljena informacija o politici naplate potraživanja preduzeća?

NEGATIVNO – nije nađena na sajtu. Nije poznato da li postoji politika usvojena na nivou preduzeća ili odgovarajući akt opštine koji reguliše ovu materiju.

9. Da li postoji posebna stranica (podstranica) na sajtu preduzeća, posvećena javnim nabavkama?

POZITIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju.

Poslednja nabavka iz maja 2020. Nakon toga počela je primena novog ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

10. Da li je na sajtu objavljen plan javnih nabavki za tekuću godinu?

NEGATIVNO – nije nađen plan JN za 2021. godinu. Novi ZoJN obavezuje naručioca da plan objavi na Portalu JN.

11. Da li su pozivi za javne nabavke objavljeni na sajtu?

NEGATIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju. Poslednja nabavka iz maja 2020. Nakon toga počela je primena novog ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

12. Da li su obrazložene odluke o dodeli ugovora za javne nabavke objavljene na sajtu?

NEGATIVNO – postoji stranica “Javna nabavke” u glavnom horizontalnom meniju. Poslednja nabavka iz maja 2020. Nakon toga počela je primena novog ZoJN koji ne obavezuje naručioca da objavljuje pozive, dokumentacije i druge informacije na svom sajtu, već samo na Portalu JN.

13. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa troškovima reprezentacije?

NEGATIVNO – Na sajtu postoji stranica “Opšta akta”, ali na njoj nema pravilnika u vezi sa troškovima reprezentacije.

14. Da li je na sajtu objavljen i postoji li individualna politika (pravilnik) preduzeća u vezi sa korišćenjem službenih automobila? (zahtev nakon uvida, u okviru verifikacije)

NEGATIVNO – Na sajtu postoji stranica “Opšta akta”, ali na njoj nema pravilnika u vezi sa korišćenjem službenih automobila.

15. Da li je na sajtu objavljen pravilnik/vodič za uzbunjivanje/uzbunjivače?

NEGATIVNO – Na sajtu postoji stranica “Opšta akta”, ali na njoj nema pravilnika za uzbunjivače.

16. Da li su na sajtu objavljeni podaci (kontakt) o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača?

NEGATIVNO – Nije nađen podatak o o osobi zaduženoj za postupanje sa prijavama uzbunjivača.

17. Da li su podaci o troškovima sponzorstava objavljeni na sajtu?

POZITIVNO – Podaci nađeni na sajtu - u kvartalnim izveštajima, gde se navodi da nije bilo ovih troškova.

18. Da li su podaci o troškovima reklamiranja, konsultantskim uslugama i marketinga objavljeni na sajtu?

11

POZITIVNO – Podaci nađeni na sajtu - u kvartalnim izveštajima, gde se navodi da nije bilo ovih troškova.

19. Da li su ugovori za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing objavljeni na sajtu?

POZITIVNO Nije bilo predmetnih troškova (taj podatak se sadrži u kvartalnim izveštajima).

20. Da li su ugovori za pravne usluge (namena, iznos i sl) objavljeni na sajtu?

POZITIVNO Nije bilo predmetnih troškova (taj podatak se sadrži u kvartalnim izveštajima).

Preporuke – JKP Dunav Veliko Gradište

Preporuke su grupisane po dva osnova – (I) prema poglavljima u skladu sa analizom stanja i (II) prema stepenu potrebnog angažovanja i potrebnih resursa za ispunjavanje onoga što su propisane obaveze i viši nivo transparentnosti u skladu sa LTI i PETRA standardima.

I – preporuke za unapređenje transparentnosti JKP “Dunav” Veliko Gradište

12

Potrebno je da JKP objavi i redovno ažurira sve informacije i dokumenta u skladu sa obavezom propisanom članom 71. Zakona o javnim preduzećima.

Pre toga TS preporučuje reorganizaciju stranica na kojima bi ovi podaci bili objavljeni. Na stranici “O nama” neophodno je otvoriti podstranicu “Menadžment” na kojoj će biti podaci o direktoru i članovi nadzornog odbora TS preporučuje da biografije (obaveza u skladu sa ZoJP) budu u formi profesionalnog CV-a (po mogućnosti u EU formatu, bez nepotrebnih ličnih podataka) i da sve biografije budu stilski ujednačene. Čest je slučaj da direktor i članovi NO samostalno izrađuju biografije, koje se potom znatno razlikuju u kvalitetu, sadržaju i formi. Biografija u svakom slučaju treba da pokaže da direktor i član NO ispunjava zakonske uslove za funkciju koju obavlja, što podrazumeva da sadrži precizne podatke o godinama kada su stečene određene kvalifikacije, provedenom vremenu na pojedinim poslovima, funkcijama.

TS preporučuje da se razdvoje dokumenta i opšti akti, odnosno da se u okviru “O nama” otvori i stranica “Dokumenta” na kojoj će se objavljivati dokumenta u skladu sa obavezama iz Zakona o JP, a koja se sada nalaze na gore opisanoj teško dostupnoj stranici, poređana hronološki.

Na novoj stranici dokumenta, ona se mogu razdvojiti po vrsti (programi poslovanja i njihove izmene i dopune, godišnji izveštaji o radu, finansijski izveštaji (sa mišljenjem

ovlašćenog revizora), tromesečni izveštaji, a u okviru tih potkategorija, po godinama (na koju se odnose).

TS preporučuje da se nakon otvaranja navedene dve stranice u okviru menija "O nama", na postojećoj stranici opšta akta ostanu dokumenti kao što su statut (sa dopunama i izmenama ili poslednji prečešćeni tekst), osnivački akt i akti o odgovarajućim komunalnim delatnostima, srednjoročna i dugoročna strategija, pravilnici (niže je navedeno na koje se pravilnike posebno odnose pojedine preporuke), kao i podaci o broju zaposlenih. Cenovnici se mogu izdvojiti u posebnu stavku u meniju ili zadržati na stranici "Opšta akta". Neophodno je objaviti i šemu organizacione strukture (kao zasebnu stavku u okviru "O nama").

Alternativno rešenje je otvoriti posebno stranicu o menadžmentu u meniju "O nama", preimenovati stranicu "Opšta akta" u "Akta preduzeća", pa u okviru te stranice otvoriti podstranice Opšta akta, Godišnji planovi i izveštaji, Opšta akta, Cenovnici itd.

TS preporučuje da se internim aktom uredi ceo postupak objavljivanja navedenih informacija, odnosno ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova. Tom prilikom treba imati u vidu da bi, u skladu sa radnom verzijom nacрта LAP-a opštine Veliko Gradište, trebalo da se usvoji skupštinski akt koji će obavezati JP čiji je osnivač da dostavlja određene informacije (ili da ih učine dostupnim na svom sajtu radi preuzimanja) odgovornom licu u opštini radi objavljivanja na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP. Zbog toga preporučujemo koordinaciju sa opštinom Veliko Gradište u vezi sa ovim pitanjem i unošenjem navedenih obaveza iz skupštinskog akta u interni akt JKP "Dunav".

13

Na taj način će se urediti ispunjavanje obaveza JKP u vezi sa realizacijom mera LAP-a 4.2.1 i 4.2.6.

U vezi sa ostvarivanjem višeg nivoa transparentnosti, a u skladu sa standardima koje predviđaju LTI i PETRA, TS preporučuje:

- Na stranici "Menadžment", uz podatke o direktoru i članovima NO i njihove radne biografije, objaviti i odluke o imenovanju.
- Na stranici "Opšta akta" objaviti prečišćeni tekst Statuta JKP Dunav i odluku o osnivanju i sve odluke o poveravanju pojedinih delatnosti.
- Objaviti na stranici "Opšta akta" podatak o broju zaposlenih i redovno ga ažurirati, tako da se vidi za koji datum su podaci.
- Objaviti, na stranici "Opšta akta" srednjoročni i dugoročni plan poslovne strategije preduzeća
- TS preporučuje da se na stranici "Menadžment", uz podatke o članovima NO otvori posebna podstranica posvećena sednicama NO "Sednice Nadzornog odbora" na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice

- posvećene nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)
- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća (na stranici “Opšta akta” ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu “O nama” objavi popis imovine ili izvod koji bi sadržavao informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
  - U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica.
  - TS preporučuje da se, ukoliko postoji, na stranici “Opšta akta” objavi akt usvojen na nivou preduzeća ili odgovarajući akt opštine Veliko Gradište koji reguliše ovu materiju (odluka o reprogramu duga i sl). Ovaj akt se može objaviti i na stranici “Cenovnici”.
  - TS preporučuje da se plan javnih nabavki, čije je objavljivanje po novom Zakonu o JN obavezno samo na Portalu JN, objavljuje i na sajtu JKP, na stranici posvećenoj javnim nabavkama. TS takođe preporučuje da se javne nabavke i dalje oglašavaju (i da se postavljaju informacije o toku postupka) i na sajtu naručioca, odnosno JKP. Razlog za ovu preporuku jesu slučajevi kada je bilo otežano pronalaženje konkretnog naručioca ili konkretne javne nabavke na Portalu, bilo zbog sličnih naziva, potrebe da se unese precizan naziv naručioca, ili zbog slovnih grešaka u predmetu nabavke ili nekoj drugoj ključnoj reči za pretragu, što bi rezultiralo nemogućnošću pronalaženje željenih podataka. Alternativno rešenje, koje u zadovoljavajućoj meri ispunjava kriterijum transparentnosti, jeste objavljivanje Poziva na sajtu naručioca, sa direktnim linkom na konkretnu JN na Portalu. (kao u ovom slučaju: <https://www.sombor.rs/gradska-uprava/javne-nabavke-2/javne-nabavke-u-toku-sl-glasnik-rs-broj-91-2019/> Konačno najjednostavnije rešenje jeste postavljanje obaveštenja na sajt naručioca, odnosno JKP, da su plan JN i pozivi, dokumentacija i odluke i obaveštenja dostupni na Portalu JN, sa linkom ka Portalu.
  - TS preporučuje da se na stranici “Opšti akti” objave pravilnici koji regulišu troškove reprezentacije i korišćenje službenih automobila. Ta dva pravilnika su obuhvaćeni indikatorima za PETRA rangiranje. TS preporučuje da se objave i drugi pravilnici koji regulišu raspolaganje javnom imovinom i sredstvima, a čije objavljivanje može doprineti izgradnji poverenja u racionalno raspolaganje javnim resursima (akt o dodeli i korišćenju službenih mobilnih telefona i sl).
  - TS preporučuje da se na stranici “Opšti akti”, objavi pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja, kao i podatak (ili akt o imenovanju) kontakt osobe za postupanje po prijavama.

- Kao viši standard transparentnosti, TS preporučuje objavljivanje ugovora za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing, kao i ugovora za pravne usluge, u slučaju da je preduzeće zaključivalo navedene ugovore ili jasno vidljive informacije da preduzeće u prethodnom periodu nije imalo troškove iz pomenutih kategorija.

II – preporuke za unapređenje transparentnosti JKP “Dunav” Veliko Gradište, grupisane po dinamici objavljivanja/ažuriranja, a unutar tih podela, po potrebnom angažovanju za njihovo postavljanje i redovno ažuriranje, od manje zahtevnih (i onih koje su zakonska obaveza), ka zahtevnijim (i onim koje obezbeđuju dodatni nivo transparentnosti).

Jednokratno – manja frekvencija od jednom godišnje

- Urediti stranice na sajtu na kojima će se objavljivati informacije u skladu sa Zakonom o JP. Detaljni su dati u prethodnom poglavlju.
- Objaviti i redovno ažurirati (u slučaju značajnih promena u biografiji u oblastima koje se tiču stručnosti i obrazovanja) radne biografije članova nadzornog odbora i direktora. Urediti biografije da budu u istoj ili sličnoj formi.
- Na stranici “O nama” – “Menadžment” (alternativno – “Menadžment” ubaciti na stranicu “Struktura preduzeća”) objaviti rešenje (sa obrazloženjem) o imenovanju direktora i rešenje (odnosno rešenja) o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora
- Na stranici “Struktura preduzeća”, koja bi se otvorila u okviru stranice “O nama”, postaviti šemu organizacione straukture
- Objaviti na sajtu (na stranici Opšta akta) pravilnike koji regulišu troškove reprezentacije i korišćenje službenih automobila. Ta dva pravilnika su obuhvaćeni indikatorima za PETRA rangiranje. TS preporučuje da se objave i drugi pravilnici koji regulišu raspolaganje javnom imovinom i sredstvima, a čije objavljivanje može doprineti izgradnji poverenja u racionalno raspolaganje javnim resursima (akt o dodeli i korišćenju službenih mobilnih telefona i sl).
- Na stranici “Opšta akta” objaviti pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja, kao i podatak (ili akt o imenovanju) kontakt osobe za postupanje po prijavama.
- Na stranici “Opšta akta” objaviti srednjoročni i dugoročni plan poslovne strategije preduzeća
- Nakon preuređenja pomenutih stranica sajta, postaviti na sajt programe poslovanja za prethodne godine.
- Postaviti na sajt kvartalne izveštaje za prethodni period, sortirane po godinama
- Postaviti na sajt nedostajuće finansijske izveštaje
- Ukoliko postoji odluka preduzeća ili SO Veliko Gradište ili opštinskog veća, na stranici Opšta akta (i/ili Cenovnici, koja bi se uspostavila) objaviti akt kojim je regulisana politike naplate dugova (odluka o reprogramu dugova i sl)
- Internim aktom urediti postupak ispunjavanja obaveza iz člana 71. ZoJP u vezi sa objavljivanjem informacija i dokumenata na sajtu. To se može učiniti aktom direktora i/ili unošenjem navedenih obaveza u akt o sistematizaciji poslova. Tom

prilikom treba imati u vidu da bi, u skladu sa radnom verzijom nacрта LAP-a, opština Veliko Gradište trebalo da usvoji skupštinski akt koji će obavezati JP čiji je osnivač da dostavljaju određene informacije (ili da ih učine dostupnim na svom sajtu radi preuzimanja) odgovornom licu u opštini radi objavljivanja na sajtu JLS, na stranici posvećenoj JP. Zbog toga preporučujemo koordinaciju sa opštinom Veliko Gradište u vezi sa ovim pitanjem i unošenjem navedenih obaveza iz skupštinskog akta u interni akt JKP "Dunav".

- TS preporučuje da se na sajtu preduzeća (na stranici "Opšta akta" ili na posebnoj stranici koja bi se formirala u segmentu "O nama" objavi popis imovine ili izvod koji bi sadržavao informaciju o najvažnijim/najvrednijim delovima imovine, kao što su nekretnine, vozila i sl.
- Urediti segment sajta posvećen javnim nabavkama, ukoliko se usvoji preporuka TS u vezi sa objavljivanjem podataka o JN, na sledeći način ili sličan način kojim se ostvaruje opisana svrha: tako da se "klikom" na "Javne nabavke" u glavnom horizontalnom meniju otvara stranica "Javne nabavke" na kojoj bi se nalazilo obaveštenje o tome gde se objavljuju informacije o JN, a potom linkovi ka nabavkama iz prethodnih godina, sortirani po godinama ili, umesto informacije, sve pojedinačne aktuelne nabavke sa linkovima ka njihovim pojedinačnim stranicama na Portalu JN.
- Na stranici "Menadžment" otvoriti posebnu podstranicu "Sednice Nadzornog odbora" na kojoj bi se objavljivale odluke donete na sednicama. Najtransparentnije rešenje bi se postiglo formiranjem posebne stranice posvećene nadzornom odboru (primer: <https://www.putevi-srbije.rs/index.php/sr/organizacija/organi-javnog-preduze%C4%87a/nadzorni-odbor>)

16

Jednom godišnje

- Redovno objavljivati program poslovanja. Ukoliko nije data saglasnost osnivača, a prošao je značajan vremenski periodu u odnosu na rok za dostavljanje, poželjno je da se na mestu gde bi trebalo objaviti program poslovanja postavi obaveštenje o razlogu za njegovo neobjavljivanje.
- Redovno objavljivati finansijske izveštaje sa mišljenjem ovlašćenog revizora
- U vezi sa objavljivanjem podataka o o novčanim potraživanjima preduzeća, što je jedan od indikatora, odnosno standarda, koje postavlja PETRA, ta informacija delimično postaje dostupna javnosti kada se redovno objavljuju kvartalni izveštaji i finansijski izveštaji. Potpuna transparentnost bi podrazumevala da se, pored ukupnog iznosa potraživanja (na osnovu prodaje), kao jedne od računovodstvenih klasifikacija, javnosti predoče lako razumljivi podaci o iznosima potraživanja na osnovu prodaje, izvršenih radova i usluga, po kategorijama (fizička lica, pravna lica – javni sektor, privatni sektor i sl), uz imenovanje najvećih dužnika – pravnih lica. To može biti deo programa poslovanja, u delu u kome se osvrće na rezultate u protekloj godini.

Tromesečno

- Redovno objavljivati tromesečne izveštaje o izvršenju programa poslovanja. Nema prepreka za objavljivanje odmah po njihovom donošenju, odnosno kada ih usvoji NO
- Plan javnih nabavki, čije je objavljivanje po novom Zakonu o JN obavezno samo na Portalu JN, objavljivati i na sajtu JKP, na stranici posvećenoj javnim nabavkama (frekvencija zavisi od dinamike usvajanja izmena i dopuna plana)

Mesečno ili češće

- Redovno ažurirati podatak o broju zaposlenih. TS preporučuje da se ovaj podatak učini dostupnim na stranici “O nama” – “Struktura preduzeća”, uz organizacionu šemu.
- TS preporučuje da se javne nabavke i dalje oglašavaju (i da se postavljaju informacije o toku postupka) i na sajtu naručioca, odnosno JKP. Razlog za ovu preporuku jesu slučajevi kada je bilo otežano pronalaženje konkretnog naručioca ili konkretne javne nabavke na Portalu, bilo zbog sličnih naziva, potrebe da se unese precizan naziv naručioca, ili zbog slovničkih grešaka u predmetu nabavke ili nekoj drugoj ključnoj reči za pretragu, što bi rezultiralo nemogućnošću pronalaženje željenih podataka. Alternativno rešenje, koje u zadovoljavajućoj meri ispunjava kriterijum transparentnosti, jeste objavljivanje Poziva na sajtu naručioca, sa direktnim linkom na konkretnu JN na Portalu. Najjednostavnije rešenje, koje donosi veći nivo transparentnosti, jeste postavljanje obaveštenja na sajt naručioca, odnosno JKP, da su plan JN i pozivi, dokumentacija i odluke i obaveštenja dostupni na Portalu JN, sa linkom ka Portalu.
- TS preporučuje objavljivanje ugovora za reklamiranje, konsultantske usluge i marketing, kao i ugovora za pravne usluge, ili informacije da preduzeće u prethodnom periodu nije imalo troškove iz pomenutih kategorija. Ovi ugovori mogu se objaviti na stranici “Akti preduzeća”, u okviru posebne podstranice naslovljene jednom, odnosno drugom kategorijom, sortirani po godinama. Dinamika zavisi od broja ugovora i dinamike njihovog zaključivanja.